

TIEDOTE HAASTATTELAVILLE

Tutkimus: Nuorten aikuisten mielenterveys ja yhteiskuntaan kuulumisen kokemukset

Pyydän Sinua osallistumaan Tampereen yliopistossa toteutettavaan tutkimukseen. Tutkimuksen aiheena ovat nuorten aikuisten kokemukset tilanteissa, joissa työelämään tai opintoihin kiinnittyminen on vaikeaa mielenterveyteen liittyvien haasteiden vuoksi.

Perehdyttyäsi tähän tiedotteeseen Sinulla on mahdollisuus esittää kysymyksiä tutkimuksesta. Jos päätät osallistua tutkimukseen, sinulta pyydetään suullisesti suostumus tutkimukseen osallistumiseen tutkimushaastattelun aluksi.

MIKSI SINUA PYYDETÄÄN MUKAAN TUTKIMUKSEEN?

Sinua pyydetään mukaan tutkimukseen, koska olet nuori aikuinen (noin 20–34-vuotias), ja sinulla on kokemuksia tilanteesta, jossa työelämään tai opintoihin kiinnittyminen on ollut vaikeaa mielenterveyteen liittyvien syiden vuoksi. Osallistuminen perustuu vapaaehtoisuuteen. Käytän kerättyä tietoa vain tässä tiedotteessa kerrottuun tarkoitukseen ja käsittelemme haastattelua täysin luottamuksellisesti.

Seuraavassa on kerrottu tarkemmin tutkimukseen liittyviä yksityiskohtia.

1. TUTKIJAN YHTEYSTIEDOT

Sanna Rikala

Tampereen yliopisto, Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta

Kalevantie 4, 33100 Tampere

Sähköposti: sanna.rikala@tuni.fi

Puhelin: 040 190 1344

Voit olla yhteydessä tutkijaan, jos Sinulla on kysyttävää tutkimuksesta, osallistumisesta tai henkilötietojesi käsittelystä.

2. TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella nuorten aikuisten kokemuksia tilanteissa, joissa työelämään tai opintoihin kiinnittyminen on vaikeaa mielenterveyteen liittyvien haasteiden vuoksi. Tutkimuksessa tarkastellaan sekä sitä, millaiselta arki ja oma elämäntilanne tällaisissa tilanteissa tuntuu, että sitä, millaiset yhteiskunnalliset odotukset ja käsitykset vaikuttavat näihin kokemuksiin. . Aiheena ovat erityisesti nuorten aikuisten kokemukset ulkopuolisuudesta ja näkemykset yhteiskuntaan kuulumisesta. Tarkoituksena on ymmärtää nuorten omia näkemyksiä ja kokemuksia, mutta myös sitä ympäristöä, jossa nämä kokemukset syntyvät: esimerkiksi paineita, odotuksia, normeja ja tapoja puhua mielenterveydestä.

Tutkimuksen tavoitteena on lisätä yhteiskuntatieteellistä ymmärrystä nuorten aikuisten pahoinvoinnista ja mielenterveyteen liittyvien kokemusten yhteiskunnallisista taustoista. Tutkimuksen tuloksia hyödynnetään tieteellisessä tutkimuksessa ja julkaisuissa.

3. TUTKIMUKSEN KULKU JA OSALLISTUMINEN

Tutkimus toteutetaan haastattelututkimuksena. Haastattelussa keskustellaan osallistujan elämäntilanteesta, mielenterveyteen liittyvistä kokemuksista, arjen sujumisesta, suhteesta työelämään ja opintoihin sekä yhteiskuntaan kuulumisen ja ulkopuolisuuden kokemuksista.

Haastattelu kestää 60-90 min. Haastattelut toteutetaan suojatulla etäyhteydellä (videopuhelu). Haastattelua varten tarvitset käyttösi tietokoneen tai puhelimen, internetyhteyden ja tilan, jossa voit rauhassa keskittyä haastatteluun.

Haastattelut ovat keskustelunomaisia. Voit itse määritellä, mistä asioista ja kuinka laajasti haluat kertoa.

4. TUTKIMUSAINEISTON KERÄÄMINEN

Tutkimuksen haastateltavia etsitään jakamalla linkkiä tutkimuksen nettisivuilla olevaan haastattelupyyntöön somessa (esimerkiksi Instagramissa, Facebookissa ja Tiktokissa.) Lisäksi painettua haastattelupyyntöä laitetaan julkisten tilojen ilmoitustauluille. Tutkimuksesta kiinnostuneet voivat lukea lisää tutkimuksesta tutkimuksen nettisivuilta ja ilmoittautua mukaan nettisivuilla olevan suojatun ilmoittautumislomakkeen kautta. Sen jälkeen tutkija ottaa sinuun yhteyttä ja voitte sopia haastattelun ajankohdasta.

Tutkimushaastattelut nauhoitetaan, jotta tutkijan ei tarvitse haastattelun aikana kirjoittaa muistiinpanoja vaan hän voi keskittyä juttelemaan sinun kanssasi. Haastattelut litteroidaan (kirjoitetaan tekstiksi) Tampereen yliopiston kanssa sopimussuhteessa toimivan ulkopuolisen litterointipalvelun toimesta. Palveluntarjoajaa noudattaa tarkkoja tietoturvamääräyksiä ja sen työntekijöitä sitoo tiukka vaitiolovelvollisuus. Tämän jälkeen poistamme tekstiksi kirjoitetusta haastattelusta kaikki henkilön tunnistamiseen liittyvät tiedot, kuten erisnimet ja paikkojen nimet. Kun kirjoitetut haastattelut ovat valmiita, hävitämme haastattelunauhoitteet lopullisesti. Lisäksi hävitämme linkin haastattelun ja yhteystietojesi (nimi, puhelinnumero, sähköpostiosoite) väliltä tietoturvan varmistamiseksi.

5. TUTKIMUKSEEN LIITTYVÄT HYÖDYT JA MAHDOLLISET RISKIT

Osallistuminen voi tarjota mahdollisuuden jäsentää ja sanoittaa omia kokemuksia sekä vaikuttaa siihen, millaista tietoa nuorten aikuisten tilanteesta tuotetaan.

Haastattelut voivat koskea henkilökohtaisia ja ajoittain vaikeita kokemuksia, mikä saattaa herättää emotionaalista kuormitusta. Haastattelut etenevät aina osallistujan ehdoilla, ja osallistuja voi pitää taukoja tai keskeyttää haastattelun milloin tahansa.

On mahdollista, että ikäviä tunteita nousee pintaan haastattelun aikana. Siksi haastattelu etenee sinun ehdoillasi. Saat itse määritellä, kuinka luottamuksellisista asioista puhut ja haastattelu keskeytetään herkästi tarvittaessa. Haastattelun jälkeen sinulla on mahdollisuus kertoa luottamuksellisesti siitä, millaisia ajatuksia ja tunteita tilanne herätti.

6. LUOTTAMUKSELLISUUS JA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY

Tutkimuksessa käsitellään henkilötietoja, joita ovat muun muassa osallistujan nimi ja yhteystiedot sekä haastatteluissa esiin tulevat tiedot osallistujan elämäntilanteesta ja kokemuksista.

Haastatteluaineisto voi sisältää myös erityisiä henkilötietoryhmiä koskevia tietoja, kuten terveyttä koskevia tietoja, mikä perustuu osallistujan vapaaehtoiseen ja tietoon perustuvaan suostumukseen.

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste on yleistä etua koskeva tieteellinen tutkimus. Kaikki tutkimusaineisto käsitellään luottamuksellisesti EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) ja muun voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Haastatteluteksti on yksinomaan tutkimushankkeen käytössä. Sitä säilytetään ehdottoman luottamuksellisesti yliopiston salasanalla suojatun ja käyttäjän vahvaa tunnistautumista vaativan tietokoneen kansioissa. Tutkimusrekisterin pitäjänä hankkeen tutkija.

Kaikki tutkimuksessa käytettävä aineisto perustuu yksinomaan tutkittavan itse antamiin tietoihin haastattelutilanteessa.

Henkilötietojen käsittely toteutetaan siten, että tutkimusaineisto pseudonymisoidaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Pseudonymisoinnilla tarkoitetaan sitä, että haastatteluista poistetaan nimi ja muut suorat tunnistetiedot ja ne korvataan koodilla (esimerkiksi haastattelutunnuksella). Tutkija säilyttää erikseen tunnistevainta, jonka avulla haastattelutunnus voidaan tarvittaessa yhdistää tiettyyn henkilöön. Tunnisteavain säilytetään erillään varsinaisesta tutkimusaineistosta, suojatussa paikassa, ja siihen on pääsy vain vastuullisella tutkijalla. Tunnisteavain hävitetään, kun sitä ei enää tarvita, minkä jälkeen aineistoa ei voida enää yhdistää yksittäiseen henkilöön.

Tutkimuksen analyysi ja raportointi perustuvat pseudonymisoituun aineistoon. Tutkimustuloksia raportoitaessa huolehditaan siitä, ettei yksittäisiä osallistujia voida tunnistaa suoraan tai epäsuorasti. Tunnistettavuutta vähennetään tarvittaessa muokkaamalla yksityiskohtia, kuten paikkojen nimiä, ajankohtia tai muita harvinaisia piirteitä.

Henkilötietoja käsitellään EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) ja muun voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Tutkimuksen oikeusperuste henkilötietojen käsittelylle on yleistä etua koskeva tieteellinen tutkimus. Tutkittavien oikeuksista henkilötietojen käsittelyyn liittyen kerrotaan tarkemmin erillisessä tietosuojailmoituksessa.

7. VAPAAEHTOISUUS JA OIKEUS KESKEYTTÄÄ OSALLISTUMINEN

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit: (a) keskeyttää haastattelun väliaikaisesti (tauko) tai pysyvästi, tai (b) peruuttaa osallistumisesi koko tutkimukseen milloin tahansa ilman syytä ilman kielteisiä seurauksia sinulle. Keskeyttäminen tarkoittaa siis taukoa tai haastattelun lopettamista ilman osallistumisen peruuttamista; tällöin voit halutessasi jatkaa myöhemmin. Peruuttaminen tarkoittaa osallistumisen päättämistä kokonaan.

Mikäli peruutat osallistumisesi, en käytä jo kerättyä aineistoa tutkimuksessa. Kuitenkin, jos peruutus tulee vasta aineiston anomymisoinnin ja tunnistevaimen hävittämisen jälkeen, yksittäistä haastattelua ei ole enää mahdollista poistaa, koska sitä ei voida yhdistää henkilöön.

8. TUTKITTAVIEN YKSITYISYYS TUTKIMUSJULKAISUISSA

Tutkimuksen tulokset raportoidaan siten, ettei yksittäisiä osallistujia voida tunnistaa. Julkaisuissa käytetään pseudonyymejä ja tarvittaessa muokataan yksityiskohtia tunnistettavuuden estämiseksi. Suoria lainauksia voidaan käyttää anonyymissä muodossa.

9. TUTKIMUSAINESTON SÄILYTTÄMINEN, JATKOKÄYTTÖ JA HÄVITTÄMINEN

Tutkimusaineistoa käytetään tässä tutkimushankkeessa sekä mahdollisesti myös saman tutkijan myöhemmissä jatkotutkimuksessa. Käsittelen ja säilytän tutkimusaineistoa voimassa olevan lainsäädännön puitteissa huomioiden henkilötiedoista ja yksityisyyden suojasta annetut määräykset. Haastattelutekstit hävitetään tutkimuksen ja mahdollisen jatkotutkimuksen raportoinnin päätyttyä, viimeistään 10 vuotta tämän tutkimushankkeen päättymisestä.

10. TUTKIMUKSEN RAHOITUS

Tutkimusta rahoittaa Koneen Säätiö ja tutkimus toteutetaan Tampereen yliopiston resursseja kuten työhuonetta ja tietokonetta hyödyntäen.

11. TUTKIMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Tutkimustulokset raportoidaan [tutkimuksen nettisivuilla](#).

Kiitän Sinua kiinnostuksestasi tutkimusta kohtaan. Osallistumisesi on tärkeää nuorten aikuisten kokemuksia koskevan tutkimustiedon lisäämiseksi.